

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΓΙΑ ΤΟ
ΜΑΘΗΜΑ ΤΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ
ΣΤΗΝ ΕΞ ΑΠΟΣΤΑΣΕΩΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ
(Προτάσεις / παραδείγματα)

ΠΕ.Κ.Ε.Σ. ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ

ΜΑΡΤΙΟΣ 2020

Οι δραστηριότητες που προτείνονται ακολουθούν το “Πρόγραμμα Σπουδών του μαθήματος της Ιστορίας στις Γ΄, Δ΄, Ε΄ και ΣΤ΄ τάξεις του Δημοτικού Σχολείου” (Υ. Α. αριθμ. 195694/Δ1/2018, ΦΕΚ 5222/Β/21-11-2018) .

και

τις Συμπληρωματικές οδηγίες για τη διαχείριση της ύλης της Ιστορίας των τάξεων Γ΄, Δ΄, Ε΄ & ΣΤ΄ του Δημοτικού σχολείου, για το σχολικό έτος 2019 – 2020.

Στόχος

Η εμπέδωση της γνώσης που έχει αποκτηθεί από τους/τις μαθητές/τριες κατά τη διδασκαλία των επιμέρους κεφαλαίων.

Επειδή οι μαθητές/τριες εργάζονται σε ύλη την οποία έχουν ήδη διδαχθεί, καταβλήθηκε προσπάθεια οι δραστηριότητες να είναι όσο το δυνατόν πιο ευχάριστες για να προσελκύουν το ενδιαφέρον και να μην προκαλούν ανία ή κούραση.

Δραστηριότητες διερευνητικής μάθησης

Οι δραστηριότητες που ακολουθούν προτείνονται στο ΝΠΣ του μαθήματος της Ιστορίας, σχετικοί δε σύνδεσμοι υπάρχουν στα διαδραστικά βιβλία (οι οποίοι παραπέμπουν στο φωτόδεντρο) και των τεσσάρων τάξεων στις οποίες διδάσκεται το μάθημα της Ιστορίας.

Στόχος των δραστηριοτήτων είναι η καλλιέργεια δεξιοτήτων διερευνητικής μάθησης και οικοδόμησης της ιστορικής γνώσης από τους μαθητές.

Στη μελέτη των ιστορικών πηγών ακολουθείται η ίδια βασική δομή, προσαρμοσμένη κάθε φορά στη μορφή της ιστορικής πηγής.

Μελέτη γραπτών ιστορικών πηγών

(Δραστηριότητα για την ανάλυση και επεξεργασία γραπτών τεκμηρίων ως ιστορικών πηγών)

Ο/η εκπαιδευτικός επιλέγει ένα κείμενο από αυτά που παρατίθενται στα σχολικά εγχειρίδια ιστορίας ή άλλο που βρήκε ο/η ίδιος/α στο διαδίκτυο ή σε άλλη πηγή και το στέλνει στους/τις μαθητές/τριες.

Κατόπιν στα διαδραστικά βιβλία επιλέγει τον παρακάτω σύνδεσμο:

<http://photodentro.edu.gr/v/item/ds/8521/11147>

Προχωρεί στο κουμπί III (ανακεφαλαίωση), φτάνει στο τελευταίο βήμα, επιλέγει ερωτήσεις από τις κατηγορίες «παρατηρώ», «μελετώ», «κατανοώ» και «αξιοποιώ» και φτιάχνει φύλλο εργασίας, το οποίο συμπληρώνουν οι μαθητές/τριες.

**Μαθαίνω να μελετώ τις γραπτές ιστορικές πηγές
(μικρός οδηγός)**

Το όνομά μου: _____

Το σχολείο μου: _____

I. Γραπτές πηγές

Γραπτές πηγές (ό,τι εμφανίζεται και αξιοποιείται ως κείμενο): δημόσια και ιδιωτικά έγγραφα, βιβλία, άρθρα

+ I. II. III. π β

 παρατηρώ	 μελετώ	 κατανοώ	 αξιολογώ	Τι έμαθα, τι με δυσκόλεψε περισσότερο στην ανάγνωση των γραπτών ιστορικών πηγών;
<p>Ποιο είναι το είδος της γραπτής πηγής;</p> <p>Ποιο είναι το θέμα της γραπτής πηγής;</p> <p>Τι ξεχωρίζω στη γραπτή πηγή;</p>	<p>Μελετώ στοιχεία της γραπτής πηγής και σημειώνω τον χρόνο, τον χώρο και το γεγονός (γεγονότα) στα οποία αναφέρεται.</p> <p>Υπάρχουν άγνωστοι όροι, λέξεις στη γραπτή πηγή; Αν ναι, αναζητώ και συζητώ την ερμηνεία τους.</p> <p>Αναφέρονται πρόσωπα, καταστάσεις, γεγονότα στη γραπτή πηγή, τα οποία είναι ασυνήθιστα ή άγνωστα; Αν ναι, σημειώνω ό,τι βρίσκω άγνωστο και παραθένω.</p> <p>Με ποιον τρόπο (χρονολογικά, θεματικά, σειρά επιχειρημάτων) παρουσιάζονται οι πληροφορίες στη γραπτή πηγή;</p> <p>Σημειώνω τις δυσκολίες (γλώσσα, διάλεκτος, δυσανάγνωστο κείμενο, καταστραμμένο μέρος κειμένου κ.ά.) που αντιμετωπίζω ως αναγνώστης στην κατανόηση της γραπτής πηγής.</p>	<p>Ποιος είναι ο δημιουργός της γραπτής πηγής;</p> <p>Πού δημιουργήθηκε η γραπτή πηγή;</p> <p>Πότε δημιουργήθηκε η γραπτή πηγή;</p> <p>Για ποιον λόγο δημιουργήθηκε η γραπτή πηγή;</p> <p>Σε ποιον/ποιους απευθύνεται ο δημιουργός με τη συγκεκριμένη γραπτή πηγή;</p> <p>Πώς διασώζεται η γραπτή πηγή μέχρι σήμερα;</p> <p>Πού βρίσκεται σήμερα η γραπτή πηγή; (προσωπικά/δημόσιο αρχείο, ιδιωτική συλλογή, μουσείο, βιβλιοθήκη κτλ.)</p> <p>Ποια είναι η ιδιότητα του</p>	<p>Τι γνώριζα και τι περισσότερο έμαθα για το θέμα με την αξιοποίηση της συγκεκριμένης γραπτής πηγής;</p> <p>Γνωρίζω διαφορετικές απόψεις για το θέμα της γραπτής πηγής; Αν ναι, ποιες είναι αυτές;</p> <p>Ποιες πληροφορίες παίρνω για τις ιδέες, τις αξίες και τις απόψεις των ανθρώπων στην εποχή δημιουργίας της γραπτής πηγής;</p> <p>Είναι αξιόπιστη η γραπτή πηγή για το θέμα μελέτης; Αιτιολογώ την απάντησή μου.</p> <p>Είναι χρήσιμη η γραπτή πηγή για το θέμα μελέτης; Αιτιολογώ την απάντησή μου.</p> <p>Ποια συναισθήματα δημιουργεί σήμερα η γραπτή πηγή; Αποδοχάσατε τα μηνύματά της;</p>	<p>Τι έμαθα, τι με δυσκόλεψε περισσότερο στην ανάγνωση των γραπτών ιστορικών πηγών;</p> <p>πληκτρολογήστε εδώ το κείμενό σας</p>

⊕ I. II. III. π β σ ε δ

Μελέτη οπτικών ιστορικών πηγών

(Δραστηριότητα για την ανάλυση και επεξεργασία οπτικών ντοκουμέντων ως ιστορικών πηγών)

Στο μάθημα της Ιστορίας η εικόνα δεν χρησιμοποιείται μόνο ως διακοσμητικό στοιχείο αλλά κυρίως ως πηγή για την άντληση πληροφοριών.

Ο/η εκπαιδευτικός επιλέγει μία εικόνα από το σχολικό εγχειρίδιο ή από άλλη πηγή, τη στέλνει στους/τις μαθητές/τριες, μαζί με κάποιες πληροφορίες σχετικές με την εικόνα και κατόπιν από τα διαδραστικά βιβλία επιλέγει τον παρακάτω σύνδεσμο:

<http://photodentro.edu.gr/v/item/ds/8521/11148>

Εργαζόμενος/η όπως παραπάνω, στις γραπτές ιστορικές πηγές, φτιάχνει φύλλο εργασίας το οποίο δίνει στους/τις μαθητές/τριες.

**Μαθαίνω να μελετώ τις οπτικές ιστορικές πηγές
(μικρός οδηγός)**

Το όνομά μου: _____
Το σχολείο μου: _____

Μελέτη ηχητικών ιστορικών πηγών

(Δραστηριότητα για την ανάλυση και επεξεργασία ηχητικών ντοκουμέντων ως ιστορικών πηγών)

Ο/η εκπαιδευτικός βρίσκει ηχητική πηγή στο διαδίκτυο σχετική με τα κεφάλαια που έχει διδάξει.

Ηχητικές πηγές υπάρχουν και στα διαδραστικά βιβλία. Ενδεικτικά:

Γ' τάξη:

http://www.farantouri.gr/index.php?option=com_k2&view=item&id=72:%CE%BF%CE%B4%CF%85%CF%83%CF%83%CE%B5%CE%B9%CE%B1&Itemid=117&lang=el

Ε' τάξη:

<https://www.youtube.com/watch?v=Z48J2bBYd8U>

<https://www.youtube.com/watch?v=P2mRotEdCV4>

ΣΤ' τάξη:

<http://www.musicale.gr/paradosiaka/laografia/kleftika.html>

<https://www.hellenicparliament.gr/onlinePublishing/KEL/index.htm>

Οι μαθητές/τριες ακούνε το μουσικό κομμάτι και συμπληρώνουν φύλλο εργασίας που έχει φτιαχτεί όπως προτείνεται στον παρακάτω σύνδεσμο από τα διαδραστικά βιβλία για τη μελέτη των ηχητικών ιστορικών πηγών:

<http://photodentro.edu.gr/v/item/ds/8521/11150>

Μελέτη ηλεκτρονικών ιστορικών πηγών

(Δραστηριότητα για την ανάλυση και επεξεργασία ηλεκτρονικών και ψηφιακών εφαρμογών και τεκμηρίων ως ιστορικών πηγών)

Ο/η εκπαιδευτικός επιλέγει από το διαδίκτυο μια εικονική περιήγηση και τη στέλνει στους/τις μαθητές/τριες.

Εικονικές περιηγήσεις στα διαδραστικά βιβλία. Ενδεικτικά:

Δ' τάξη:

<http://www.fhw.gr/choros/miletus/360vr/gr/index.html?hs=13>

Ε' τάξη:

http://www.ebyzantinemuseum.gr/?i=bxm.el.virtual-tour&u=11_7

Οι μαθητές/τριες βλέπουν την εικονική περιήγηση και συμπληρώνουν φύλλο εργασίας που έχει φτιαχτεί όπως προτείνεται στον παρακάτω σύνδεσμο από τα διαδραστικά βιβλία για τη μελέτη των ηλεκτρονικών ιστορικών πηγών:

<http://photodentro.edu.gr/v/item/ds/8521/11152>

Μελέτη οπτικοακουστικών ιστορικών πηγών

(Δραστηριότητα για την ανάλυση και επεξεργασία οπτικοακουστικών
ντοκουμέντων ως ιστορικών πηγών)

Ο/η εκπαιδευτικός επιλέγει από το διαδίκτυο, σχετικό με τα κεφάλαια που
δίδαξε, βίντεο και το στέλνει στους/τις μαθητές/τριες.

Βίντεο υπάρχουν και στα διαδραστικά βιβλία. Ενδεικτικά:

Γ' τάξη:

<https://archive.ert.gr/8165/>

Δ' τάξη:

<http://www.edutv.gr/index.php/istoria-2/sparti-1o-meros>

Ε' τάξη:

https://www.youtube.com/watch?v=JTXzIPgR_zw

ΣΤ' τάξη:

<http://photodentro.edu.gr/v/item/video/8522/483>

Οι μαθητές/τριες βλέπουν το βίντεο και συμπληρώνουν φύλλο εργασίας.

Μελέτη ιστορικών χαρτών

(Δραστηριότητα για την ανάλυση και επεξεργασία ιστορικών χαρτών ως ιστορικών πηγών)

Εκτός από τους χάρτες που υπάρχουν στα σχολικά εγχειρίδια, στα διαδραστικά βιβλία υπάρχουν και διαδραστικοί χάρτες.

Ο/η εκπαιδευτικός στέλνει έναν χάρτη στους/τις μαθητές/τριες. Ενδεικτικά:
Δ' τάξη:

http://www.ime.gr/chronos/04/gr/society/windows/structures_12b.html

Ε' τάξη:

<http://photodentro.edu.gr/v/item/ds/8521/8935>

ΣΤ' τάξη:

<http://photodentro.edu.gr/v/item/ds/8521/9547>

Οι μαθητές/τριες μελετούν τον ιστορικό χάρτη και συμπληρώνουν φύλλο εργασίας, το οποίο έχει φτιαχτεί, όπως προτείνεται στα διαδραστικά βιβλία για τη μελέτη ιστορικών χαρτών:

<http://photodentro.edu.gr/v/item/ds/8521/11153>

Ο/η εκπαιδευτικός μπορεί να επεκτείνει τις παραπάνω δραστηριότητες και να αναθέτει στους/τις μαθητές/τριες δραστηριότητες:

επιχειρηματολογίας

ενσυναίσθησης

διαθεματικές,

να τους/τις αναθέτει να σχολιάζουν και να συγκρίνουν γεγονότα που συνέβησαν κατά την ιστορική περίοδο που μελετάται με καταστάσεις και γεγονότα του σήμερα, να κάνουν γενικεύσεις, να καταλήγουν σε συμπεράσματα και να παράγουν γραπτό λόγο.

Σε όλες τις δραστηριότητες που αναφέρθηκαν μέχρι τώρα ο/η εκπαιδευτικός μπορεί να ζητήσει από τους/τις μαθητές/τριες να συμπληρώσουν φύλλο εργασίας με ερωτήσεις αναστοχασμού όπως:

Τι έμαθα; Τι με δυσκόλεψε περισσότερο στην ανάγνωση των οπτικών, γραπτών, ηχητικών κλπ πηγών; Πώς θα μπορούσα να φτάσω στο ίδιο αποτέλεσμα με λιγότερο κόπο και σε λιγότερο χρόνο; Τι εναλλακτικές απαντήσεις θα μπορούσα να δώσω; κλπ, με σκοπό οι μαθητές/τριες να αναπτύξουν μεταγνωστικές δεξιότητες.

Στρατηγικές, δηλαδή, με τις οποίες οι μαθητές/τριες παρακολουθούν, ελέγχουν, διορθώνουν και ρυθμίζουν οι ίδιοι/ες τη μάθηση.

Παιγνιώδεις εκπαιδευτικές δραστηριότητες

Ο/η εκπαιδευτικός μπορεί να προτείνει στους/τις μαθητές/τριες να παίξουν διαδραστικά εκπαιδευτικά παιχνίδια τα οποία υπάρχουν στα διαδραστικά βιβλία.

Ενδεικτικά:

Γ', Δ' τάξη

Το μουσείο της Ακρόπολης

<https://www.theacropolismuseum.gr/peploforos/>

Δ' τάξη

Μικρός αναγνώστης-Αρχαία Ελλάδα

<http://www.mikrosanagnostis.gr/thema-athina-mathekiafto.asp>

Ε' τάξη

Εξερευνώντας τον κόσμο του Βυζαντίου-Μια πόλη γεννιέται

<Http://exploringbyzantium.gr/EKBMM/Page?name=game&=gr&id=7>

Εξερευνώντας τον κόσμο του Βυζαντίου-Ο στρατός προ των πυλών

<Http://exploringbyzantium.gr/EKBMM/Page?name=game&=gr&id=6>

Εξερευνώντας τον κόσμο το Βυζαντίου-Στην εμποροπανήγυρη

<http://exploringbyzantium.gr/EKBMM/Page?name=game&lang=gr&id=2>

Εξερευνώντας τον κόσμο του Βυζαντίου-Η γιορτή του αυτοκράτορα

<http://exploringbyzantium.gr/EKBMM/Page?name=game&lang=gr&id=3>

Μικρός αναγνώστης-Βυζαντινά χρόνια

<http://www.mikrosanagnostis.gr/thema.asp>